VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Infrastruktury (nr 298)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 291)**

z dnia 26 czerwca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 298)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 291)

26 czerwca 2019 r.

Komisje: Infrastruktury oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Andrzeja Maciejewskiego (Kukiz15)**, przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz posła **Jerzego Polaczka (PiS)**, przewodniczącego Komisji Infrastruktury, zrealizowały następujący porządek:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 (druk nr 3490) wraz z Analizą NIK (druk nr 3539), w zakresie:

1) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 29, 41, 54, 65 i 70;

2) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:

a) 700 – Gospodarka mieszkaniowa,

– dochody i wydatki,

– dotacje celowe,

b) 710 – Działalność usługowa,

– dochody i wydatki,

– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Elżbieta Milewska** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami oraz **Anna Rybczyńska** wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Kessel**, **Dariusz Myrcha** i **Jakub Sindrewicz** – z sekretariatów komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dzień dobry państwu, witam wszystkich serdecznie na wspólnym posiedzeniu Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Witam panie i panów posłów.

Witam przybyłych gości – przedstawicieli samorządów, przedstawicieli Ministerstwa Finansów, przedstawicieli MSWiA, przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli – pana dyrektora Dariusza Zieleckiego.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje: rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 (druk nr 3490) wraz z Analizą NIK (druk nr 3539), w zakresie: 1) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 29, 41, 54, 65 i 70, 2) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów: a) 700 – Gospodarka mieszkaniowa, b) 710 – Działalność usługowa.

Czy są uwagi do porządku dziennego?

Nie widzę, zatem stwierdzam, że przyjęliśmy porządek dzienny.

Członkowie komisji otrzymali informacje objaśniające do wyżej wymienionych części budżetowych. Proponuję następującą procedurę przebiegu posiedzenia: przedstawiciel rządu przedstawi informację o danej części budżetowej, następnie głos zabierze poseł koreferent i odbędzie się dyskusja, która zakończy się przyjęciem opinii.

Nie słyszę sprzeciwu, zatem przyjęliśmy formułę naszego posiedzenia.

Proszę przedstawiciela Ministerstwa Finansów o zabranie głosu.

Mam prośbę, aby osoba zabierająca głos wskazywała osobę do ewentualnej dyskusji lub wypowiedzi w poszczególnych punktach. Proponuję omówić wszystkie działy jednocześnie, nie będziemy tego rozbijać.

Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Elżbieta Milewska:

Wysokie Komisje, szanowni państwo, rozumiem, że przedmiotem zainteresowania Komisji są rezerwy, pozycje: 29, 41, 54, 65 i 70, które pokrótce zreferuję.

Pozycja 29 to rezerwa pod nazwą „Środki na sfinansowanie kosztów organizacji, funkcjonowania oraz realizacji zadań Krajowego Zasobu Nieruchomości". Rezerwę zaplanowano w wysokości 125 000 tys. zł w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez ministra właściwego ds. budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Środki rezerwy rozdysponowano w wysokości 125 943 tys. zł, tj. prawie 100%.

Kwotę 8943 tys. zł przeznaczono na pokrycie kosztów organizacji i funkcjonowania Krajowego Zasobu Nieruchomości. Środki rezerwy przeznaczono również, zgodnie z opinią nr 203 Komisji Finansów Publicznych do Ministra Finansów w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy celowej uchwaloną na posiedzeniu w dniu 3 października 2018 r., na zasilenie Funduszu Termomodernizacji i Remontów – kwota 116 000 tys. zł. Pozostałość rezerwy wyniosła 57 tys. zł.

Pozycję 41 rezerw celowych pod nazwą „Uzupełnienie wydatków na gospodarkę nieruchomościami" zaplanowano w wysokości 27 000 tys. zł. Środki z rezerwy rozdysponowano w wysokości 26 913 tys. zł do części budżetowych, którymi dysponują wojewodowie. Środki zostały przeznaczone głównie na:

– sfinansowanie kosztów sporządzenia przez rzeczoznawców majątkowych operatów szacunkowych, określających wartość gruntów przejmowanych pod drogi publiczne;

– regulowanie stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa,

– aktualizacje opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa,

– remonty i rozbiórki obiektów zagrażających bezpieczeństwu, położonych na nieruchomościach Skarbu Państwa oraz na

– gospodarowanie nieruchomościami przejętymi do zasobu Skarbu Państwa. Pozostałość rezerwy wyniosła 87 tys. zł.

Pozycja 54 rezerw celowych to „Środki dla województw na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu i utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami". Rezerwę zaplanowano w wysokości 247 000 tys. zł, zgodnie z art. 70c ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Środki z tej rezerwy rozdysponowano w pełnej wysokości i przekazano w formie dotacji dla województw, w których powierzchnia dróg wojewódzkich, w przeliczeniu na jednego mieszkańca województwa, jest wyższa od powierzchni dróg wojewódzkich w kraju, w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju. Środki zostały przekazane do 12 województw.

Pozycja 65 rezerw celowych to „Rezerwa na sfinansowanie wypłat w Funduszu Dopłat wsparcia dla nabywców lokali mieszkalnych albo domów jednorodzinnych – Mieszkanie dla Młodych (MdM)". Rezerwę zaplanowano w wysokości 762 000 tys. zł w związku zapotrzebowaniem zgłoszonym przez ministra właściwego ds. budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego raz mieszkalnictwa.

Środki rezerwy rozdysponowano w pełnej wysokości z przeznaczeniem na obsługę programu dofinansowania kosztów nabycia pierwszego mieszkania przez młodych ludzi,

wypłacanego z Funduszu Dopłat na podstawie ustawy o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi.

Pozycja 70 rezerw celowych to środki na „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019". Rezerwę zaplanowano w wysokości 800 000 tys. zł. Środki rezerwy rozdysponowano w pełnej wysokości i przeznaczono na dofinansowanie zadań własnych: bieżących (32 970 tys. zł) oraz inwestycyjnych (767 030 tys. zł) gmin i powiatów, realizowanych w ramach programu wieloletniego pod nazwą „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019". Środki rozdysponowano na wszystkie województwa.

Dochody w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa zaplanowane w ustawie budżetowej na 2018 r., w części 85 – Budżety wojewodów w kwocie 1 404 028 tys. zł, zostały wykonane w wysokości 1 471 154 tys. zł, tj. 104,8% planu.

Wydatki ogółem w tym dziale zaplanowane zostały w wysokości 91 949 tys. zł, z tego bieżące wydatki wyniosły 91 290 tys. zł a wydatki majątkowe 659 tys. zł. W toku wykonywania budżetu plan wydatków został zwiększony *per saldo* o kwotę 118 231 tys. zł i ogółem wyniósł 210 180 tys. zł.

Zwiększenie wydatków (o kwotę 109 322 tys. zł) nastąpiło w głównej mierze w wyniku rozdysponowania środków pochodzących z rezerw celowych z budżetu państwa.

Zrealizowane wydatki w tym dziale wyniosły 192 589 tys. zł, tj. 91,6% planu po zmianach.

Wydatki bieżące, zrealizowane w wysokości 190 136 tys. zł, przeznaczone zostały głównie na gospodarkę gruntami i nieruchomościami. Przeznaczone zostały przede wszystkim na wypłaty odszkodowań za wywłaszczone na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości oraz odszkodowań za przejęte z dniem 1 stycznia 1999 r. przez Skarb Państwa, samorządy województw i powiaty nieruchomości zajęte pod drogi publiczne – odpowiednio krajowe, wojewódzkie i powiatowe, wyceny nieruchomości Skarbu Państwa dla celów aktualizacji opłat za trwały zarząd i wieczyste użytkowanie tych nieruchomości, zabezpieczenie nieruchomości Skarbu Państwa przed zniszczeniem, gospodarowanie zasobem nieruchomości Skarbu Państwa oraz na regulowanie stanów prawnych nieruchomości Skarbu Państwa.

Wydatki majątkowe w tym dziale zrealizowane na poziomie 2453 tys. zł, co stanowi 71,5% planu po zmianach. Środki zostały przeznaczone na zadania z zakresu gospodarki gruntami i nieruchomościami oraz na zadania w ramach „Programu integracji społeczności romskiej w Polsce w latach 2014-2020" i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej na terenie województwa dolnośląskiego.

Dotacje w dziale 700 zostały zaplanowane na zadania z zakresu administracji rządowej dla jednostek samorządu terytorialnego w planie po zmianach wyniosły 167 338 tys. zł – realizacja wyniosła 154 588 tys. zł, co stanowi 92,4% planu po zmianach.

Przedmiotowe dotacje zostały w głównej mierze wykorzystane przez powiaty – w kwocie 152 440 tys. zł, z przeznaczeniem głównie na wypłaty odszkodowań za wywłaszczone na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości oraz odszkodowań za przejęte przez Skarb Państwa nieruchomości zajęte pod drogi publiczne, odpowiednio – krajowe, wojewódzkie i powiatowe a także na wyceny nieruchomości.

Przedstawię informację dotyczącą dochodów i wydatków w dziale 710 – Działalność usługowa. Dochody w dziale 710 – Działalność usługowa zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na 2018 r. w części 85 – Budżety wojewodów w kwocie 16 161 tys. zł. Realizacja dochodów wyniosła 27 194 tys. zł, co stanowi 168,3% planu.

Głównymi źródłami dochodów w tym dziale były wpływy z tytułu opłat legalizacyjnych nakładanych przez powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego, grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych.

Wydatki w tym dziale były związane m.in. z realizacją zadań z zakresu zagospodarowania przestrzennego, prac geologicznych, prac geodezyjnych i kartograficznych, nadzoru budowlanego, przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych, utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.

W ustawie budżetowej na 2018 r. w tym dziale określono poziom wydatków ogółem w wysokości 353 664 tys. zł, z tego wydatki bieżące – 348 229 tys. zł, a wydatki majątkowe – 1780 tys. zł.

Środki finansowe na współfinansowanie projektów z udziałem środków unijnych wyniosły 3655 tys. zł.

W toku wykonywania budżetu plan wydatków został zwiększony *per saldo* o kwotę 9811 tys. zł i wyniósł ogółem 363 475 tys. zł. Zwiększenie wydatków nastąpiło głównie w wyniku rozdysponowania środków pochodzących z rezerwy ogólnej budżetu państwa o kwotę 300 tys. zł oraz z rezerw celowych budżetu państwa – o kwotę 7823 tys. zł.

Zrealizowane w 2018 r. wydatki w tym dziale wyniosły 358 436 tys. zł, tj. 98,6% planu po zmianach.

Wydatki bieżące zrealizowano w wysokości 345 352 tys. zł. Przeznaczone zostały w głównej mierze na funkcjonowanie wojewódzkich i powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego, prace geodezyjne i kartograficzne oraz na ośrodki dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, a także – na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych.

Wydatki z udziałem środków Unii Europejskiej przeznaczono na zadania związane ze współfinansowaniem projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Europejska Współpraca Terytorialna 2014-2020 oraz na cztery regionalne programy operacyjne 2014-2020.

Wydatki majątkowe w tym dziale zrealizowane zostały na poziomie 6308 tys. zł i zostały wydatkowane przede wszystkim na zakupy inwestycyjne, realizowane przez wojewódzkie i powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego, w tym głównie na zakupy samochodów, sprzętu informatycznego oraz biurowego.

Dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej określone w planie po zmianach w wysokości 292 647 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 290 978 tys. zł, tj. 99,4% planu po zmianach, w tym współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 442 tys. zł.

Wynagrodzenia w dziale 710 – Działalność usługowa w 2018 r. zostały zrealizowane w kwocie 29 369 tys. zł, z tego wynagrodzenia osobowe – 27 476 tys. zł, a dodatkowe wynagrodzenia roczne – 1893 tys. zł.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej, pana Dariusza Zieleckiego.

Aaaa… przepraszam…pani dyrektor.

Wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Anna Rybczyńska:

Wdarła się drobna pomyłka, pozwolę sobie pokrótce przedstawić wyniki kontroli w omawianym zakresie.

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, szanowni państwo, w katalogu, w grupie rezerw objętych szczegółową kontrolą w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r., znalazły się 3 z 5 omawianych dzisiaj pozycji rezerw, tj. poz. 29, 65 i 70.

W zakresie poz. 29 oraz 65 kontrola była prowadzona u dysponenta części 18, w zakresie poz. 65 przeprowadziliśmy także kontrolę w Banku Gospodarstwa Krajowego, dysponującym środkami z Funduszu Dopłat. Ponadto przeprowadziliśmy kontrolę w 28 wybranych jednostkach samorządu terytorialnego, które korzystały ze wsparcia udzielanego z Funduszu Dopłat.

Zarówno w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju, jak również w BGK, Najwyższa Izba Kontroli wydała ocenę pozytywną. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego stwierdzono, że wszyscy kontrolowani beneficjenci, co do zasady, wykorzystali otrzymane wsparcie zgodnie z przeznaczeniem i terminowo zrealizowali wszystkie cele określone w zawartych z bankiem umowach oraz rzetelnie udokumentowali zakończenie przedsięwzięcia i prawidłowo dokonali jego rozliczenia.

Pozytywną ocenę wydała NIK w przypadku dysponenta części 18 w zakresie rezerwy poz. 29, natomiast – jeśli chodzi o poz. 70 „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” – kontrolę w tym zakresie przeprowadzono we wszystkich urzędach wojewódzkich, w których sprawdzano sprawowany przez woje-

wodę nadzór i kontrolę nad wykorzystaniem środków, rozdysponowanie oraz prawidłowość udzielenia tej dotacji.

Kontrolą objęto także 31 wybranych jednostek samorządu terytorialnego, które otrzymały dotację na realizację tego programu.

W większości przypadków kontrole NIK wykazały, że środki przekazane z budżetu wojewodów w ramach tego programu zostały prawidłowo wykorzystane i rozliczone. Jedyną drobną nieprawidłowość stwierdzono w przypadku Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Jeśli chodzi o jednostki samorządu terytorialnego to NIK pozytywnie oceniła wykorzystanie środków z dotacji – w 9 z 31 skontrolowanych jednostek stwierdzone ustalenia nieprawidłowości nie pozwoliły na wydanie oceny pozytywnej, dlatego dla tych jednostek sformułowano ocenę w formie opisowej.

Jeśli chodzi o wykorzystanie środków w części budżetowej 85 w zakresie działów 700 i 710, jak co roku, do szczegółowej kontroli NIK wybiera działy, które kumulują najwięcej dochodów i wydatków. W przypadku dochodów szczegółową kontrolą objęliśmy 6 działów a w przypadku wydatków – 8 działów. Z omawianych dzisiaj działów szczegółową kontrolą, ze względu na udział w dochodach wykonanych ogółem, objęto dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa. W tym przypadku także nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu przez posła koreferenta, pana Jerzego Paula.

Poseł Jerzy Paul (PiS):

Panie przewodniczący, państwo parlamentarzyści, szanowni państwo, nie będę powtarzał tego, o czym wcześniej mówiła pani dyrektor z Ministerstwa Finansów. Pani dyrektor przedstawiła szczegółową informację, podała kwoty oraz procentowe wykonanie.

Ponadto, jak słyszeliśmy od pani dyrektor z NIK, na podstawie przeprowadzonych kontroli w różnych jednostkach i banku, Izba pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w tych częściach budżetowych.

Jak powiedziałem na początku, nie będę się powtarzał, tylko proszę o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Czy są pytania?

Proszę bardzo pan przewodniczący Żmijan.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Bardzo dziękuję.

Panowie przewodniczący, Wysokie Komisje, szanowni państwo, chciałbym zwrócić się z pytaniem do przedstawicieli Ministerstwa Finansów. Pytanie dotyczy części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w poz. 70, tj. „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019".

Pytam dlatego, ponieważ historia realizacji tego programu jest znacznie bogatsza niż informacja przedłożona przez Ministerstwo Finansów. W materiale napisano, że na ten cel w 2018 r. przeznaczono 800 000 tys. zł, zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Infrastruktury. Delikatnie rzecz ujmując, mija się to z rzeczywistością, dlatego że realne zapotrzebowanie było na poziomie 1 100 000 tys. zł. Oczywiście, zgodnie z procedurami zdjęto 300 mln zł i *de facto* dzisiaj Minister Finansów referuje i przedstawia kwotę 800 000 tys. zł.

W dalszym ciągu nie jest to cała historia tego programu w 2018 r. Kilkakrotnie zadawałem pytania w tej sprawie.

Otóż, kiedy rozpoczynała się kampania wyborcza do samorządu terytorialnego pan premier Morawiecki, przyjąwszy twarz szefa kampanii wyborczej, ruszył w rajd po kraju

z kwotą 500 000 tys. zł na ten cel, wzbogacając tenże program o tę kwotę. Wobec tego chciałbym zapytać o jej rozliczenie?

Pominę pytania o podstawy prawne składania przez pana premiera tej obietnicy, gdy jeździł po kraju (był również w moim regionie, na Lubelszczyźnie) i jednoosobowe podejmowanie decyzji w tej sprawie. To jest oddzielne pytanie. które zadam w innym miejscu, chociaż dzisiaj jest doskonała okazja do tego, aby zapytać o tę kwotę Ministra Finansów, ponieważ są to środki publiczne.

Jeżeli przyjąć, że 800 000 tys. zł zostało rozliczone to dodatkowe pytanie jest o kwotę 500 000 tys. zł, którą pan premier obiecywał w trakcie kampanii wyborczej do samorządu.

Chcę wyraźnie powiedzieć (mimo, że pani dyrektor z NIK przedstawiła pozytywną opinię), iż Izba w raporcie pokazuje poważne zastrzeżenia w zakresie rozliczenia się ze środków na ten program.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję panie pośle, w zastępstwie pana przewodniczącego.

Za chwilę udzielę głosu pani dyrektor.

Chciałbym zapytać panie i panów posłów o ewentualne zgłoszenia pytań w dyskusji. Pan minister Grabarczyk. Ktoś jeszcze? Pan poseł Suchoń. Czy są inne zgłoszenia?

Jeśli nie ma, zamykam listę.

Proszę, pani dyrektor.

Zastępca dyrektora departamentu MF Elżbieta Milewska:

Pan przewodniczący powiedział, że mogę wskazać osobę, która w szczegółach przedstawi odpowiedź na pytanie?

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Tak, bardzo proszę.

Zastępca dyrektora departamentu MF Elżbieta Milewska:

Jeśli pan pozwoli, chciałabym przekazać głos pani naczelnik.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Bardzo proszę.

Naczelnik Wydziału Finansowania Inwestycji w Departamencie Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Barbara Staniszewska:

Dzień dobry.

Chciałabym powiedzieć, że środki na „Program gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019", na 2018 r. zostały zaplanowane zgodnie z uchwałą Rady Ministrów, która zmieniła uchwałę w sprawie ustanowienia tego programu i z tejże zmiany wynika kwota 800 000 tys. zł, o której w wypowiedzi mówił pan poseł.

Jeśli chodzi o kwotę 500 000 tys. zł – stanowiło to dodatkowe wsparcie w związku z dużym zapotrzebowaniem samorządów na środki na realizację zadań związanych z drogami gminnymi i powiatowymi. Podjęto decyzję o dodatkowym wsparciu finansowym tych zadań poprzez powołanie rządowego „Programu na rzecz rozwoju oraz konkurencyjności regionów", tj. poprzez wsparcie lokalnej drogowej. Program został zgłoszony przez Ministra Inwestycji i Rozwoju.

Zgodnie z tym programem na te zadania zaplanowano 500 000 tys. zł a faktycznie, zgodnie z informacją będącą w posiadaniu ministerstwa, została wydatkowana kwota 479 120 880 zł.

Nie wiem, czy pan poseł chciałby uszczegółowienia tej informacji?

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Panie pośle, dodatkowe pytania?

Proszę bardzo.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Bardzo dziękuję za udzielenie odpowiedzi.

Nie jestem usatysfakcjonowany, ponieważ pani naczelnik użyła słów: „podjęto decyzję”.

Kolejny raz bardzo proszę o doprecyzowanie Wysokim Komisjom: kto podejmował decyzje i jak środki zostały rozdysponowane?

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Proszę, pani naczelnik.

Naczelnik wydziału w departamencie MF Barbara Staniszewska:

Tak jak mówiłam, kwota 500 000 tys. zł stanowiła wsparcie realizacji zadań drogowych-samorządowych na podstawie rządowego „Programu na rzecz rozwoju oraz konkurencyjności regionów”.

Była to decyzja Rady Ministrów, rządowy program przyjęty przez Radę Ministrów.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję, pani naczelnik.

W kolejności…

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Przepraszam.

Panie przewodniczący, jedno krótkie pytanie?

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Jeżeli tak, bardzo proszę o podanie daty decyzji uchwały Rady Ministrów, czyli decyzja z dnia…

Dziękuję.

Naczelnik wydziału w departamencie MF Barbara Staniszewska:

Uchwała nr 53/2018 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2018 r.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję za odpowiedź.

Udzielam głosu panu posłowi Grabarczykowi, następnie głos zabierze pan poseł Suchoń.

Poseł Cezary Grabarczyk (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, proszę się nie dziwić, że dopytujemy o program przebudowy dróg lokalnych, ponieważ jesteśmy pytani o kryteria, którymi kieruje się rząd dystrybuując środki. Kryteria są nieznane, w związku z tym są niejasne i nieprzejrzyste.

Proces dystrybuowania środków publicznych musi być transparentny. Czy środki są sprawiedliwie dzielone między województwa?

Zestawienie, które zawarte jest w sprawozdaniu pokazuje, że niekoniecznie, ponieważ są województwa, które są uprzywilejowane. To samo dotyczy załącznika nr 4 w zakresie wydatków z budżetów wojewodów, w dziale 600 – Transport i łączność, gdzie widzimy istotne dysproporcje pomiędzy województwami. Województwo łódzkie, które reprezentuję, należy do tych z najniższą kwotą, która została zaplanowana, a jeszcze mniejszą, która ostatecznie została wydatkowana. Mniej otrzymało tylko województwo opolskie.

Chciałbym zapytać o kryteria – jak to się dzieje, że tak nierówno traktowane są poszczególne regiony kraju?

Rząd mówi przez cały czas, że ma być sprawiedliwie i prawie po równo, ale tak nie jest, dlatego pytam o kryteria.

Powtarzam także pytania, które formułował pan poseł Żmijan – o kryteria rozdziału dodatkowej puli środków.

Obywatele mają prawo wiedzieć, jakimi pobudkami kieruje się rząd, czy dzieli sprawiedliwie?

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Za chwilkę udzielę głosu pani dyrektor.

Obecnie w kolejności pan poseł Suchoń, ostatnio zgłosiła się pani poseł Zuba.

Zamykam listę.

Poseł Mirosław Suchoń (PO-KO):

Bardzo dziękuję panie przewodniczący.

Szanowni państwo, Wysokie Komisje, temat finansowania budowy, przebudowy, remontów i utrzymania dróg jest niezwykle istotny.

W ciągu ostatniego roku było dużo propagandowych historii, chciałbym zapytać o konkret a mianowicie – poz. 54, gdzie jest mowa o rezerwie w wysokości prawie 250 mln zł, uchwalonej na podstawie art. 70c ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W przepisach, które przytoczyłem jest mowa o konkretnym okresie, podczas którego rezerwa jest tworzona i przeznaczana na cel, o którym powiedziałem. Tak się składa, że rok 2019 jest ostatnim rokiem, na który utworzono rezerwę na podstawie ww. przepisów.

Czy trwają prace mające na celu wydłużenie obowiązywania tych przepisów (skądinąd dobrych), wymagających, co prawda, uzupełnienia np. o województwo śląskie? Z przepisów wynika wprost, że województwo śląskie nie otrzymuje tej dotacji a przecież rząd zapowiadał wzrost wydatków inwestycyjnych związanych z budową, przebudową i remontami dróg.

Czy planowane jest wydłużenie działania tego programu?

Myślę, że jest to ważny obszar – proszę o odpowiedź.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Obecnie pani poseł Zuba a następnie proszę o łączną odpowiedź na pytania pana posła Grabarczyka, pana posła Suchonia oraz pani poseł Zuby.

Pani poseł, proszę bardzo.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, w nawiązaniu do wypowiedzi odnośnie „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019" pragnę zauważyć, że wśród posłów opozycji może być niepokój. Posłowie opozycji z zadziwieniem przyjmują, że takie kwoty mogą być dedykowane na wykonanie zadań własnych gminy.

Bardzo serdecznie dziękuję za to, że rząd widzi takie potrzeby.

Program realizowany jest w sposób bardzo transparentny. Wojewodowie zbierają zapotrzebowanie. Ubolewam nad tym, że w naszym województwie w gminach mamy mało władz z Prawa i Sprawiedliwości, ale w tym programie nie ma to znaczenia, bo z chwilą podpisywania promes i wręczania środków finansowych okazuje się, że korzystają przede wszystkim gminy, w których władzę ma opozycja. Tak się składa w naszym województwie, że jest ich więcej.

Stwierdzam to z ubolewaniem, ale to potwierdza, że podział środków jest realizowany bardzo rzetelnie i uczciwie. Kryteria opisane są wyraźnie w programie i każdy włodarz lub polityk, który chce zapoznać się z nimi, może to uczynić.

Chcę powiedzieć, że województwo łódzkie, jeżeli chodzi o środki jest na miejscu 10 na 16 gmin, ale – z moich informacji – wynika, że takie jest zapotrzebowanie. Najpierw wojewodowie zbierają zapotrzebowania samorządów. Samorządy składają wnioski, potem wnioski rozpatrywane są według kryteriów i środki przyznawane.

Był okres (i to dość długi), gdy samorządy, w których władzę miała opozycja, bojkotowały ten program, nie chciały nawiązać współpracy z wojewodami Prawa i Sprawiedliwości.

Zatem apeluję do posłów opozycji, aby rozmawiali ze swoimi przedstawicielami w gminach, aby nie krzywdzili swoich wyborców i przystępowali do programów propono-

wanych przez rząd, tym bardziej, że dotyczy to zadań własnych gminy. Skoro otrzymują taką pomoc to powinni sięgać po tę wyciągniętą rękę.

Gdy byłam burmistrzem chciałabym takich warunków, które są obecnie. Kolejne programy dedykowane są samorządom, które – niestety – podchodzą do nich powściągliwie i nie podejmują tematów.

Bądźmy na tyle uczciwi, żeby dokonywać rzetelnej oceny sytuacji.

Jeszcze raz bardzo dziękuję za ten program oraz za to, że rząd wychodzi z takim otwarciem. Pamiętajmy, że gdy przejmowaliśmy rządy na ten cel było niespełna 400 000 tys. zł, obecnie mamy prawie dwukrotnie większą kwotę. Wyraźnie widać, że nadal jest zapotrzebowanie na te środki. Samorządy nadal są zainteresowane wsparciem w tym zakresie.

Za to serdecznie dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Bardzo dziękuję pani poseł.

Teraz odpowiedź na pytania.

Panie przewodniczący, obecnie udzielam głosu pani dyrektor, później będzie mógł pan ponownie zabrać głos, podobnie jak pan poseł Grabarczyk – państwo macie prawo do dopytania przedstawicieli rządu.

Dziękuję.

Zastępca dyrektora departamentu MF Elżbieta Milewska:

Bardzo uprzejmie proszę o możliwość przekazania głosu paniom naczelnik, które odpowiedzialne są za realizację poszczególnych rezerw.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Oczywiście.

Zastępca dyrektora departamentu MF Elżbieta Milewska:

Pozycja 70 – pani naczelnik i pozycja 54 – kolejna osoba.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Proszę bardzo, udzielam głosu.

Naczelnik wydziału w departamencie MF Barbara Staniszewska:

Odnosząc się do pytania w sprawie programów drogowych, wsparcia dróg samorządowych, chciałabym powiedzieć, że zarówno w przypadku rządowego „Programu na rzecz rozwoju oraz konkurencyjności regionów poprzez wsparcie lokalnej infrastruktury drogowej”, jak i „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”, podział środków na poszczególne województwa wynikał z uchwał powołujących te programy.

Tak jak już powiedziała pani poseł, w uchwałach zostały określone kryteria, które były brane pod uwagę przy podziale środków na województwa.

Mam ze sobą przykładowy dokument. W przypadku „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” jednym z kryteriów był czynnik ludnościowo-powierzchniowy. Nie będę czytać wszystkich kryteriów. W każdym razie kryteria określono w dokumentach, które powoływały oba rządowe programy, tj. program, który wsparł samorządy w kwocie 500 000 tys. zł i program, który wsparł samorządy w kwocie 800 000 tys. zł.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję bardzo.

Kto jeszcze zabierze głos ze strony Ministerstwa Finansów?

Główny specjalista w Departamencie Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Maria Kamińska:

Dzień dobry.

Chciałabym przedstawić wyjaśnienia dotyczące rezerwy poz. 54.

Kryterium podziału rezerwy 54, tj. rezerwy przekazywanej przez wojewodów w formie dotacji na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg

wojewódzkich i zarządzania tymi drogami jest powierzchnia dróg wojewódzkich w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa. Jeżeli jest wyższa w porównaniu do powierzchni średniej dróg wojewódzkich na 1 mieszkańca to wtedy dane województwo otrzymywało środki z tej rezerwy. Na 16 województw 12 spełniało to kryterium.

Rezerwa funkcjonuje od 2015 r. Miała za zadanie wyrównanie dochodów województw z tytułu wyrównawczej części regionalnej pomniejszonej o wpłaty, tak aby dochody województw nie były niższe od wyliczeń dokonanych na podstawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, obowiązującej przed 14 listopada 2014 r.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z Ministerstwa Finansów chciałby zabrać głos?

Jeśli nie, pan poseł Żmijan chciałby dopytać, następnie pan poseł Suchoń i pan poseł Grabarczyk.

Poseł Stanisław Żmijan (PO-KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Wysokie Komisje, szanowni państwo, moje słowa kieruję szczególnie do pani poseł Zuby – pani poseł, pewnie nie różnimy się w ocenie faktów i zadowolenia, jeśli na drogi lokalne-samorządowe przeznaczane są dodatkowe środki. Chciałem, żeby dzisiaj merytorycznie podyskutować i uzyskać odpowiedzi na kluczowe pytania, które stawiałem nie po raz pierwszy. Dzisiaj jest doskonała okazja do tego, żeby powtórzyć pytania o kryteria.

Pani poseł, dziękując za dodatkowe środki – nie zawłaszczy pani realiów, które są smutne, powinienem dzisiaj przywieźć i pokazać pani zdjęcia z jednej z dróg z tego programu z gminy Podedwórze na Lubelszczyźnie. Pan premier złożył wizytę i zadeklarował określone środki. Dziennikarze zrobili zdjęcia a media lokalne pokazały jak przez asfalt rośliny wyrastają. Inwestycja drogowa to nie zakup w sklepie, to kwestia porządnego i właściwego jej przygotowania a ponieważ miał być efekt wyborczy, to był.

Dzisiaj media lokalne (a pewnie i krajowe) zrobiły zdjęcia i pokazały jak przez asfalt rośliny wyrosły. To jest jakość? To jest marnowanie pieniędzy i dlatego pytamy.

Bardzo proszę, niech pani nie próbuje chwalić tego, co na pochwały nie zasługuje.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Panie pośle, chciałbym zwrócić uwagę na to, że nie prowadzimy polemiki między posłami, tylko zadajemy pytania dotyczące części budżetowej.

Pan poseł Suchoń w kolejności a później pan poseł Grabarczyk, bardzo proszę.

Poseł Mirosław Suchoń (PO-KO):

Panie przewodniczący, jeśli chodzi o zadania w poz. 54, to wszystko jest jasne.

W pytaniu chodziło o kontynuację tego programu w kolejnych latach. Jeżeli nie, byłby to znaczący spadek wydatków w tym zakresie. Czy państwo mają wiedzę na ten temat?

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Grabarczyk w tej serii pytań dodatkowych.

Poseł Cezary Grabarczyk (PO-KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Proszę nam nie odbierać prawa do polemiki między posłami…

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Jeśli sprowadza się to do dyskusji, że gdzieś na drodze wyrasta roślina, to nie jest to chyba wina przedstawiciela Ministra Finansów, tylko zamawiającego i wykonawcy…

Poseł Cezary Grabarczyk (PO-KO):

Panie przewodniczący, czy odbiera mi pan głos?

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Nie, tylko włączył się pan poseł Żmijan…

Poseł Cezary Grabarczyk (PO-KO):

…jeszcze nie skończyłem…

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

W związku z tym pozwoliłem sobie na taką uwagę.

Proszę panie pośle, ma pan głos.

Poseł Cezary Grabarczyk (PO-KO):

Znakomicie.

Znając pana wysoką kulturę, proszę, aby pan mi nie przerywał.

Chciałem sprostować – otóż, formułując pytanie mówiłem wyraźnie o załączniku nr 4 w zakresie części 85 dział 600 – Transport i łączność. Mówiłem, że województwo łódzkie jest drugie od końca.

To tyle tytułem sprostowania wypowiedzi pani posłanki, która przecież była wicewojewodą i dobrze potrafi czytać budżety. Proszę nie zakłamywać rzeczywistości.

Jeżeli chodzi o rezerwę z poz. 54, środki zostały przekazane do 12 województw, w Polsce mamy 16 województw – dlaczego 4 województwa zostały pominięte?

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję bardzo. Po tej rundzie pytań ponownie udzielam głosu przedstawicielom Ministerstwa Finansów a na końcu pani poseł Zuba, w ramach polemiki.

Zastępca dyrektora departamentu MF Elżbieta Milewska:

Odnosząc się do kryteriów przydzielania środków w dziale 600 – Transport, chciałabym zauważyć, że nie jest to przedmiotem naszych dzisiejszych rozważań, jesteśmy skupieni na dziale 710 i 700, ale – co do zasady – wymienione działy są w dyspozycji odrębnych dysponentów. Każdy wojewoda posiadając swój limit wydatków odpowiednio dysponuje środki na poszczególne działy, zatem każdy wojewoda jest suwerennym dysponentem środków i suwerennie podejmuje decyzje w zakresie konkretnego działu.

Jeśli chodzi o planowanie środków w poszczególnych działach w budżetach wojewodów – wojewoda ma pełną swobodę i suwerenność, chyba że są ustawowe ograniczenia. Natomiast co do podziału między poszczególne działy nie ma proporcji i obowiązków, które wojewoda musi przyjąć.

Jeżeli chodzi o rezerwę w poz. 54, koleżanka przekazała informację, że nie wszystkie województwa otrzymały środki, ponieważ nie spełniły kryteriów ustawowych, które przypisane są do podziału środków z tej rezerwy.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przypomnę państwu, paniom i panom posłom, którzy być może są pierwszą kadencję, że historycznie program rozbudowy dróg lokalnych w poprzednich kadencjach opierał się o równy podział środków na wszystkie województwa, niezależnie od ludności w danym województwie, a przecież w tym zakresie występują znaczące różnice.

To tyle tytułem wspomnienia z nieodległej przeszłości.

Pani poseł Zuba, bardzo proszę o krótką wypowiedź.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Bardzo krótką.

Z dyskusji o środkach na program rozwoju dróg powiatowych i gminnych wynika, że rola premiera nie powinna się kończyć na tym, aby zapewnić środki, powinien stać na drodze i do końca pilnować racjonalnego wykorzystania środków.

Zatem, szanowni panowie posłowie, jeżeli uważacie, że samorząd nie zdaje egzaminu i nie jest w stanie racjonalnie oraz rzetelnie wydatkować środków, tak aby osiągnąć efekt inwestycji w postaci dobrze wykonanej drogi, to powiedzcie wprost, żeby nie dawać pieniędzy samorządom, albo usiądźmy i zastanówmy się nad tym, co dzieje się z nadzorem budowalnym, przecież ktoś odbiera te drogi. Gdy mówimy o budżecie, mówienie o tym, że gdzieś tam roślinka wyrosła…

Przypomnijcie sobie co było z autostradami oddawanymi na EURO. Jakie wtedy wnioski wyciągnęliście? Może zacznijmy o tym mówić?

Dlatego nie hasła, nie strzeliste apele, tylko konkretna praca.

Dziękuję, nie mam więcej do powiedzenia.

Refleksji trochę.

Przewodniczący poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Dziękuję bardzo.

Runda pytań i odpowiedzi została zamknięta. Dalsze prowadzenie Komisji przekazuję panu przewodniczącemu Maciejewskiemu.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję.

Rozumiem, że nie ma już więcej pytań?

Przypominam, że państwo z Komisji Infrastruktury macie kolejne posiedzenie o godz. 15.00.

Proszę państwa, w trakcie dzisiejszego posiedzenia poseł koreferent zgłosił propozycję przyjęcia pozytywnej opinii. Mamy dwie części.

Część budżetowa 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji: 29, 41, 54, 65 i 70. Czy są uwagi lub sprzeciw?

Nie ma, dziękuję.

Część budżetowa 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów: 700 – Gospodarka mieszkaniowa oraz 710 – Działalność usługowa. Czy jest sprzeciw?

Nie ma.

Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały wykonanie budżetu w wymienionych częściach.

Pozostało nam wybrać posła, który przedstawi opinię na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Czy są kandydaci?

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Proponuję pana posła Paula.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Czy pan poseł Paul zgadza się?

Poseł Jerzy Paul (PiS):

Tak, zgadzam się.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Czy są inne kandydatury? Czy jest sprzeciw wobec kandydatury pana posła Paula?

Nie słyszę, zatem dokonaliśmy wyboru.

Zamykam posiedzenie Komisji.

Dziękuję wszystkim za przybycie.